

Local Government Policy of Cabinet

Boonkiat Wisittigars¹ Sunantha Sathienmas²

Suphattra Yodsurang³ and Amnuay Boonratmaitree⁴

Received	Reviewed	Revised	Accepted
20/05/2564	21/05/2564	28/05/2564	01/06/2564

Abstract

This article is a study of local government policies of cabinet. The purpose is to sight the evolution of local government policy. It was found that Cabinet from B.E.2475 to present. The Cabinet has released five important policies: Decentralization and Establishment of Local Government Organization Policy. Policy on the Improvement and Development of Laws Related to Local Government Organizations, Infrastructure Development Policy, Policy on Local Personnel Management and Local Fiscal Policy

Keyword : Local Government Policy of Cabinet, Policy of Cabinet

¹ Rajamangala University of Technology Rattanakosin, E-mail : bluesky28@gmail.com

² Rajamangala University of Technology Rattanakosin, E-mail : bluesky28@gmail.com

³ Rajamangala University of Technology Rattanakosin, E-mail : bluesky28@gmail.com

⁴ Rajamangala University of Technology Rattanakosin, E-mail : am091107@hotmail.com

นโยบายการปกครองท้องถิ่นของคณะรัฐมนตรี

บุญเกียรติ วิสิทธิ์ภาศ⁵, สุนันทา เสถียรมาศ⁶
สุภัตรา ยอดสุรางค์⁷และอำนาจ บุญรัตน์ไมตรี⁸

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษานโยบายการปกครองท้องถิ่นของคณะรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้
เห็นวิวัฒนาการของการกำหนดนโยบายด้านการปกครองท้องถิ่น ซึ่งพบว่าคณะรัฐมนตรีตั้งแต่ พ.ศ.
2475 จนถึงปัจจุบัน คณะรัฐมนตรีได้แถลงกำหนดเป็นนโยบายที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ นโยบายการ
กระจายอำนาจการปกครองและการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่น นโยบายด้านการปรับปรุงและพัฒนา
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่น นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายด้านการ
บริหารบุคลากรท้องถิ่น และนโยบายด้านการคลังท้องถิ่น

คำสำคัญ: นโยบายการปกครองท้องถิ่น, นโยบายของคณะรัฐมนตรี

บทนำ

นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไปสู่ระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ถือเป็นโอกาสแรก
ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถดำรงอำนาจอธิปไตยได้ ของประเทศเข้ามามีบทบาทกำหนดทิศทาง
ของประเทศ สามารถกำหนดอนาคตได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครอง
แบบประชาธิปไตยที่อธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชน โดยประชาชน
จะใช้อำนาจในการตรากฎหมายผ่านรัฐสภาใช้อำนาจบริหารผ่านรัฐบาล และอำนาจตุลาการก็ใช้ผ่าน
ระบบตุลาการที่แตกต่างกันไปจนทำให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองในอุดมคติของ
รัฐบาลในหลายประเทศจึงสะท้อนออกมา ลักษณะที่ชัดเจนของระบอบประชาธิปไตยที่รัฐบาลได้รับ
อำนาจจากประชาชนหรือโดยความยินยอมของประชาชน ดังนั้นประชาชนจึงต้องมีส่วนร่วมในการ
ปกครองประเทศตลอดเวลาผ่านกลไกต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นหรือให้สิทธิประชาชนในการแสดงบทบาทหรือ
พฤติกรรมโดยตรง และทุกการกระทำของรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชน (Soklom, S., et al.,
(2021)

⁵ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, E-mail : bluesky28@gmail.com

⁶ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, E-mail : bluesky28@gmail.com

⁷ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, E-mail : bluesky28@gmail.com

⁸ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, E-mail : am091107@hotmail.com

อย่างไรก็ตามกว่า 80 ปี มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ แม้ว่าอำนาจอธิปไตยจะเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน แต่ความจริงก็คือการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่ำมาก ความตระหนักทางการเมืองต่ำ และคนส่วนใหญ่เป็นผู้รับมากกว่าเป็นผู้กระทำ ดังนั้นอำนาจส่วนใหญ่ในการปกครองประเทศจึงตกอยู่ที่ชนชั้นสูงหรือชนชั้นปกครองของประเทศที่เรียกว่า “อมาตยาธิปไตย” ซึ่งมาจากชนชั้นสูง ชนชั้นข้าราชการ ทหาร ตำรวจ รวมทั้งนักธุรกิจ พ่อค้าชั้นสูง ฯลฯ ไม่เป็นไปตามหลักการคุ้มครองประชาธิปไตย กล่าวคือ มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ (Bunsam, C. and Meemana, P., 2021) เมื่อได้มีการสถาปนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขขึ้นในประเทศไทย และมีการบริหารประเทศโดยคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา รัฐธรรมนูญหลายฉบับบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีต้องแถลงนโยบายก่อนปฏิบัติหน้าที่ เมื่อพิจารณาการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่คณะรัฐมนตรีชุดที่ 1 พระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2475 จนถึงการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีชุดที่ 60 นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 23-24 สิงหาคม 2554 (กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศสำนักวิชาการ, เข้าถึงได้จาก: (National assembly library of Thailand, 2020) พบว่านโยบายด้านการปกครองท้องถิ่น เป็นนโยบายหนึ่งที่คณะรัฐมนตรี จำนวน 36 คณะในจำนวน 60 คณะ ได้แถลงเป็นนโยบายสำคัญในการบริหารประเทศ นโยบายการปกครองท้องถิ่นของคณะรัฐมนตรี 36 คณะ ดังกล่าว นั้น แบ่งออกได้หลายลักษณะที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการปกครองท้องถิ่นของไทยในทางที่ก้าวหน้าขึ้น เช่น (1) นโยบายการกระจายอำนาจการปกครองและการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่น (2) นโยบายด้านการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่น (3) นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (4) นโยบายด้านการบริหารบุคลากรท้องถิ่น (5) นโยบายด้านการคลังท้องถิ่น นโยบายทั้ง 5 ด้านดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อการกระจายอำนาจการปกครองตนเองให้แก่ประชาชน เพื่อสนองความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน แต่อย่างไรก็ตามได้พบว่าคณะรัฐมนตรีหลายชุดที่ไม่ได้มีนโยบายในด้านการปกครองท้องถิ่น เช่น พ.ศ. 2502-2517 เป็นระยะเวลา 16 ปีไม่มีการแถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นของคณะรัฐมนตรี นโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นของคณะรัฐมนตรีมีสาระและรายละเอียดดังนี้

1. นโยบายการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นโยบายของคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2475-พ.ศ. 2500 ในเรื่องของการกระจายอำนาจเป็นไปในด้านการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นในรูปของเทศบาลเป็นหลัก ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้อันคณะรัฐมนตรีไม่ได้มีนโยบายการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น จะมีเพียงแต่คณะรัฐมนตรีคณะที่ 6 พ.ศ. 2477 มีนโยบายจะจัดตั้งสภาจังหวัด และเปลี่ยนฐานะของสุขาภิบาลให้

เป็นเทศบาล และคณะรัฐมนตรีคณะที่ 26 พ.ศ. 2500 มีนโยบายให้จัดตั้งสุขาภิบาล และเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น และเป็นที่น่าสังเกตว่าหลังจาก พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา ไม่มีคณะรัฐมนตรีคณะใดที่มีนโยบายการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นในรูปแบบอื่น ๆ อีก (Tanchai, W., 2014)

คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ที่กล่าวถึงนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองและการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่น นโยบายนี้เกิดจากการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีคณะแรก ๆ ในช่วง พ.ศ. 2475- พ.ศ. 2500 ดังนี้ (The Secretariat of the House of Representatives, 2021)

1.1 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 2 พระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2475 “รัฐบาลนี้เห็นว่าวิธีการปกครองโดยรวมอำนาจและหน้าที่การปกครองทั่วประเทศให้มาอยู่ในจุดศูนย์กลางจุดเดียวเช่นนี้ ไม่ได้ผลดีเท่ากับที่จะแบ่งอำนาจและหน้าที่ให้ไปอยู่ในเฉพาะท้องถิ่นที่เสียบ้าง”

1.2 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 5 พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2476 “เทศบาลคือระเบียบการปกครองท้องถิ่น ซึ่งราษฎรมีเสียงในการดูแลและจัดการผลประโยชน์ในท้องถิ่นนั้น รัฐบาลนี้จะได้จัดตั้งและขยายเทศบาลออกไปตามตำบลต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักรโดยเร็วที่สุด”

1.3 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 6 พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2477 “รัฐบาลจะส่งเสริมและดำเนินการที่จะจัดตั้งเทศบาลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 โดยลำดับ ดังนี้ (1) ในปีนี้จะได้จัดตั้งให้มีสภาจังหวัด โดยจะพยายามเลือกคัดผู้มีอาชีพต่าง ๆ ให้เข้าอยู่ในสภานี้ (2) จะได้จักเปลี่ยนฐานะสุขาภิบาลที่มีอยู่เป็นเทศบาลภายในปีนี้”

1.4 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 9 จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2481 “ในการปกครองท้องถิ่นนั้น จะขยายการเทศบาลออกไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ และจะปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเทศบาลให้เหมาะสม”

1.5 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 18 พลเรือตรีถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2490 “ส่วนการปกครองท้องถิ่นจะได้ปรับปรุงแก้ไขรูปการในลักษณะที่จะให้เกิดเทศบาลตำบลขึ้นได้สมประสงค์ และให้เทศบาลทั้งหลายดำรงฐานะอยู่ได้ด้วย ความมั่นคง สามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อความสุขเจริญแก่ประชาชนและท้องถิ่นที่ได้จริงจัง” 1.6 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 26 จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2500 “รัฐบาลนี้จะกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น และพัฒนาความเจริญทางเศรษฐกิจให้ถึงมือประชาชนโดยทั่วถึง โดยจะพิจารณายกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลและสุขาภิบาลให้มากขึ้นตามควรแก่ฐานะ กับจะส่งเสริมกิจการของสภาจังหวัด องค์กรบริหารส่วนจังหวัด และกิจการสภาตำบลให้มีประสิทธิภาพ

.....
ยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์” (Information Resources Development Group. academic bureau, 2020)

2. นโยบายด้านการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่น

คณะรัฐมนตรีตั้งแต่คณะที่ 8 พ.ศ. 2480 ถึงคณะรัฐมนตรีคณะที่ 53 พ.ศ. 2540 มีนโยบายที่จะทำการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่น ในระยะแรก พ.ศ. 2480 ถึง พ.ศ. 2481 จะกล่าวถึงเฉพาะการปรับปรุงกฎหมายเทศบาล ส่วนคณะรัฐมนตรีคณะที่ 19-20 ในระหว่าง พ.ศ. 2490-2491 กล่าวถึงแต่เพียงว่าจะดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ให้เหมาะสม แต่ไม่ระบุชัดเจนว่าเป็นกฎหมายหรือระเบียบในส่วนใด แต่หลังจากนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีนโยบายการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่นในหลาย ๆ ด้าน เช่น

2.1 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 8 พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2480 “รัฐบาลนี้จะส่งเสริมและดำเนินการให้วิธีการปกครองลักษณะเทศบาลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (1) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการเทศบาลให้เหมาะสม และประสานกันกับการปกครองส่วนภูมิภาค”

2.2 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 9 จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2481 “ในการปกครองท้องถิ่นนั้น จะขยายการเทศบาลออกไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ และจะปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเทศบาลให้เหมาะสม”

2.3 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 19 นายควง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2490 “จะได้ปรับปรุงระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนการปกครองท้องถิ่น จะได้จัดระเบียบเสียใหม่ให้เหมาะสมเป็นผลแก่ราษฎร”

2.4 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 20 นายควง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2491 “ได้ปรับปรุงระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนการปกครองท้องถิ่น จะได้จัดระเบียบเสียใหม่ให้เหมาะสมเป็นผลแก่ราษฎร”

2.5 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 37 หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2519 “รัฐบาลนี้จะเร่งดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเองภายในระยะเวลาที่กำหนดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยให้ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง และในท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินนโยบายของตน”

2.6 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 47 นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2534 ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับให้มีการกระจายอำนาจการบริหารราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณและการบริการประชาชน โดยดำเนินการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่จังหวัดโดยตรง

2.7 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 53 นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2540 “เร่งรัดการออกกฎหมายเพื่อกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดแผนและขั้นตอนดำเนินการเป็นการด่วน ระบุอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ระหว่างราชการส่วนกลางกับองค์กรปกครองท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยกันอย่างชัดเจน เพื่อให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีอำนาจและบทบาทเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพิ่มสัดส่วนการแบ่งสรรภาษีอากรให้แก่ท้องถิ่น”

3. นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

คณะรัฐมนตรีตั้งแต่คณะที่ 26 ได้แถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เริ่มปรากฏให้เห็นตั้งแต่ พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา แต่เมื่อพิจารณาระยะเวลาของความต่อเนื่องของนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจะพบว่าเป็นนโยบายที่ขาดความต่อเนื่อง ซึ่งพิจารณาได้จากเมื่อคณะรัฐมนตรีคณะที่ 28 แถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมื่อ พ.ศ. 2501 และหลังจากนั้นคณะรัฐมนตรี คณะที่ 29-35 ไม่มีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอีก เป็นระยะเวลา 17 ปี และต่อมาคณะรัฐมนตรีคณะที่ 36 ได้แถลงนโยบาย ใน พ.ศ. 2518 จึงได้มีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้าง และหลังจากนี้ก็ไปในลักษณะเดียวกันคือขาดความต่อเนื่องของนโยบายเป็นระยะเวลา 15 ปี ไม่มีคณะรัฐมนตรีคณะใดที่มีนโยบายในด้านนี้ จนกระทั่งถึงการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี คณะที่ 50 (พ.ศ. 2533) จึงได้มีนโยบายการเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของคณะรัฐมนตรีที่สำคัญมีดังนี้

3.1 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 26 จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2500 “ให้มีการขยายการสาธารณูปโภคในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้มีการไฟฟ้า ประปา โดยทั่วถึง และจะได้ส่งเสริมให้มีทางชนบทให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของท้องถิ่น และเป็น การฟื้นฟูการบูรณะชนบท”

3.2 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 28 จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2501 “จะจัดการสาธารณูปโภคในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้มีไฟฟ้า ประปา โดยทั่วถึงยิ่งขึ้น และจะจัดให้มีทางระหว่างตำบล และทางระหว่างอำเภอให้ทั่วถึงขึ้นโดยเร็ว เพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจและความเจริญของท้องถิ่น”

3.3 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 36 หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2518 “รัฐบาลมอบหมายให้สภาตำบลเป็นผู้กำหนดแผนพัฒนาของตำบล ภาระหน้าที่ของรัฐบาลก็คือจัดสรรเงินงบประมาณให้สภาตำบลทุกแห่งรับไปดำเนินการ ในการจัดสรรงบประมาณนั้นรัฐบาลจะพิจารณาตามความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งแต่ละตำบลจะต้องรับไปดำเนินการ เพื่อแก้ปัญหาการทำมาหากินและการดำรงชีพของราษฎรส่วนใหญ่เป็นสำคัญ และเมื่อได้รับงบประมาณจากส่วนกลาง

ไปแล้ว การสร้างงานในตำบลก็จะเกิดขึ้นซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยหนุนให้คนในท้องถิ่นมีงานทำและมีรายได้มากขึ้น และเป็นการลดแรงงานจากชนบทมิให้ไหลบ่ามาสู่ส่วนกลางอีกด้วย”

3.4 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 50 นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2533 “กระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นโดยให้อำนาจในการกำหนดนโยบายการพัฒนา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการวางผังเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตย และจะส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีความคล่องตัวและร่วมแก้ไขปัญหาของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

3.5 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 51 นายบรรหาร ศิลปะอาชา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2538. “กระจายภารกิจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันของประชาชนที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองและแก้ไขปัญหาของตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือกับองค์กรปกครองท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นส่วนรวม เช่น ปัญหาการจราจร สิ่งแวดล้อมและมลภาวะ และให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองท้องถิ่นของตน และมีอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร การพัฒนา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการวางผังเมือง”

3.6 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 57 นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2551 “นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งรัดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนให้มีความสมดุลของการใช้ประโยชน์ และการถือครองที่ดิน”

4. นโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีขึ้นครั้งแรกตามการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ.2476 แต่เป็นนโยบายที่ไม่ต่อเนื่องกัน และพบว่ามีความรัฐมนตรีเพียง 5 คณะเท่านั้นที่มีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

4.1 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 5 พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2476 “เทศบาลคือระเบียบการปกครองท้องถิ่น ซึ่งราษฎรมีเสียงในการดูแลและจัดการผลประโยชน์ในท้องถิ่นนั้น รัฐบาลนี้จะได้จัดตั้งและขยายเทศบาลออกไปตามตำบลต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักรโดยเร็วที่สุดที่จะอบรมเจ้าหน้าที่ในการใหม่นี้ได้ เทศบาลเป็นการศึกษาอย่างหนึ่งด้วยคือ เป็นวิธีที่ราษฎรจะได้รับการฝึกหัดอบรมในวิธีการปกครองแบบรัฐธรรมนูญนั้นด้วย”

4.2 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 17 พลเรือตรีถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2489 “การปกครองท้องถิ่นซึ่งปรากฏว่าการดำเนินกิจการของเทศบาลยังไม่เป็นที่

เรียบง่ายในบางแห่ง และฐานะของเทศบาลโดยทั่วไปไม่อยู่ในสภาพที่จำดำเนินการธุรกิจได้เต็มตามอำนาจหน้าที่ ก็จะได้ปรับปรุงแก้ไข ทั้งจะส่งเสริมสมรรถภาพของพนักงานเทศบาล โดยจะได้กำหนดระเบียบการบำเหน็จบำนาญให้เหมาะสม”

4.3 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 37 หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2519 “รัฐบาลนี้จะเร่งดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเองภายในระยะเวลาที่กำหนดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยให้ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง และในท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินนโยบายของตน”

4.4 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 47 นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2534 “ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับให้มีการกระจายอำนาจการบริหารราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณและการบริการประชาชน โดยดำเนินการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่จังหวัดโดยตรง”

4.5 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 48 พลเอกสุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2535 “จัดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีระบบและเหมาะสมกับสภาวะของแต่ละท้องถิ่น ทั้งจะริเริ่มเร่งพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล ระบบการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องต่อกัน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจดังกล่าว”

4.6 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 52 พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2539 “ปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรปกครองท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน เร่งรัดการกระจายภารกิจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นมากขึ้น และถ่วงเทบุคคลากรที่ที่ความรู้ความสามารถจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสม”

5. นโยบายด้านการคลังท้องถิ่น

5.1 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 6 พระยาพหลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2477 จะได้จัดแยกงบประมาณส่วนภูมิภาคไปตั้งเป็นงบประมาณทางจังหวัด

5.2 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 8 พระยาพหลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2480) ช่วยเหลือเทศบาลในการสาธารณูปโภค โดยจัดให้มีเงินก้อนสำหรับกู้ยืมที่ช่วยดำเนินการ ตลอดจนบำรุงรักษาให้ถาวร

5.3 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 36 หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2518 ก. วางแผนพัฒนาตำบลทั้งในระยะสั้นและระยะยาว พร้อมทั้งจัดทำงบประมาณ และติดตามการปฏิบัติงาน ข. มีอำนาจในการเก็บภาษีที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่

5.4 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 46 พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2534 รัฐบาลจะส่งเสริมและปรับปรุงการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นโดยเฉพาะ

สภาตำบลให้มากขึ้น โดยการเพิ่มอิสระทางการเงินการคลัง การจัดซื้อจัดจ้าง และการกำหนดนโยบายของตนเอง ทั้งนี้ จะได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนให้เหมาะสมกับสภาพการพัฒนาของท้องถิ่น ทั้งที่พัฒนาไปมากแล้วและท้องถิ่นที่ยังต้องการความสนับสนุนจากส่วนกลาง โดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพของการปกครองราชอาณาจักรซึ่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจะแบ่งแยกมิได้

5.5 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 47 นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2534 ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับให้มีการกระจายอำนาจการบริหารราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณและการบริการประชาชน โดยดำเนินการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่จังหวัดโดยตรง

5.6 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 48 พลเอกสุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2535 สารสำคัญของนโยบาย ดังนี้

1. จัดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีระบบ และเหมาะสมกับสภาวะของแต่ละท้องที่ ทั้งจะริเริ่มพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล ระบบการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องต่อกัน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจดังกล่าว

2. สนับสนุนให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยพัฒนาขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของส่วนท้องถิ่น ปรับปรุงโครงสร้างระบบภาษีท้องถิ่นและกระจายรายได้ของรัฐให้ท้องถิ่นมากขึ้น

3. พัฒนาสภาตำบลให้มีขีดความสามารถสูงขึ้นและสามารถเป็นองค์กรที่ช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นรากฐานในการเปลี่ยนเป็นนิติบุคคลได้เมื่อมีความพร้อม

5.7 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 51 นายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2538 “ กระจายรายได้ให้องค์กรปกครองท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้สามารถบริหารกิจการของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเพื่อให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีอิสระ คล่องตัว และบังเกิดประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณให้สามารถรองรับกับรายได้ที่เพิ่มขึ้น”

5.8 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 52 พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2539 2. เร่งรัดการกระจายรายได้ให้องค์กรปกครองท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นอย่างเป็นขั้นตอน และเพียงพอที่จะบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเร็ว

5.9 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 53 นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2540 “ เร่งรัดการออกกฎหมายเพื่อกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดแผนและขั้นตอนดำเนินการเป็นการด่วน ระบุอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างราชการส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันอย่างชัดเจน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและบทบาทเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพิ่มสัดส่วนการแบ่งสรรภาษีอากรให้แก่ท้องถิ่น”

5.10 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 54 พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 (1) ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น และการกระจายอำนาจทางการคลังสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถจัดการบริหารงบประมาณของตนเองได้อย่างอิสระมากขึ้น โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมในการพัฒนาท้องถิ่น (2) ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นให้มีความชัดเจนเหมาะสมตามขั้นตอนของการกระจายอำนาจ ในขณะเดียวกันจะเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับภารกิจแต่ละท้องถิ่น รวมถึงการมีอิสระในการจัดการด้านงบประมาณของท้องถิ่น การแสวงหารายได้ และการจัดการทรัพย์สินของท้องถิ่น

5.11 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 57 นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2551 (1) ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจัง โดยสร้างดุลยภาพระหว่างการกำกับดูแลและความเป็นอิสระของท้องถิ่นโดยไม่กระทบความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานตามความต้องการของท้องถิ่น สร้างความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ตลอดจนพึ่งพาตนเองด้วยฐานรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองได้มากขึ้น (2) เร่งรัดดำเนินการถ่ายโอนภารกิจของราชการส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการจัดสรรรายได้ให้ท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

5.12 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 59 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2551 “นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ด้านประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน) รัฐบาลสนับสนุนการกระจายอำนาจทางการคลังสู่ท้องถิ่น โดยเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บรายได้”

5.13 คณะรัฐมนตรีคณะที่ 60 นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 23-24 สิงหาคม 2554 “เพิ่มขีดความสามารถ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ที่เหมาะสม ฯลฯ” (Information Resources Development Group. academic bureau, 2020)

ข้อมูลการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่ พ.ศ.2475-2556

พ.ศ.	การแถลง นโยบาย ทั่วไป	พัฒนา จัดตั้งองค์กร	พัฒนา กฎหมาย	พัฒนา โครงสร้าง พื้นฐาน	พัฒนา บุคลากร	การคลัง
2475	1 (2)	1				
2476	1 (2)	1			1	
2477	1	1				1
2478	--					
2479	--					
2480	1		1			1
2481	1	1	1			
2482	--					
2483	--					
2484	--					
2485	1 (2)					
2486	--					
2487	--					
2488	1 (2)					
2489	1 (3)				1	
2490	1 (2)	1	1			
2491	1 (3)					
2492	1					
2493	--					
2494	1					
2495	1					
2496	--					
2497	--					
2498	--					
2499	--					

พ.ศ.	การแถลง นโยบาย ทั่วไป	พัฒนา จัดตั้งองค์กร	พัฒนา กฎหมาย	พัฒนา โครงสร้าง พื้นฐาน	พัฒนา บุคลากร	การคลัง
2500	1 (2)			1		
2501	1			1		
2502	1					
2503	--					
2504	--					
2505	--					
2506	1					
2507	--					
2508	--					
2509	--					
2510	--					
2511	--					
2512	1					
2513	--					
2514	--					
2515	--					
2516	1					
2517	1					
2518	1 (2)			1		1
2519	1 (2)		1		1	
2520	1					
2521	--					
2522	1					
2523	1					
2524	--					
2526	1					
2527	--					

พ.ศ.	การแถลง นโยบาย ทั่วไป	พัฒนา จัดตั้งองค์กร	พัฒนา กฎหมาย	พัฒนา โครงสร้าง พื้นฐาน	พัฒนา บุคลากร	การคลัง
2528	--					
2529	1					
2530	--					
2531	1					
2532	--					
2533	1			1		
2534	1			1	1	1
2535	1 (3)				1	1
2536	--					
2537	--					
2538	1		1			1
2539	1					1
2540	1		1			1
2541	--					
2542	--					
2543	--					
2544	1					1
2445	--					
2546	--					
2547	--					
2548	1					
2549	--					
2550	--					
2551	1 (3)			1		1
2552	--					
2553	--					
2554	1					1

พ.ศ.	การแถลงนโยบายทั่วไป	พัฒนาจัดตั้งองค์กร	พัฒนากฎหมาย	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	พัฒนาบุคลากร	การคลัง
2555	--					
2556	--					
รวม		5	6	6	5	11

บทสรุป

พัฒนาการของนโยบายการปกครองท้องถิ่นของคณะรัฐมนตรี

1. ระยะที่ 1 พ.ศ. 2475-2481 ในช่วงนี้มีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสิ้น 7 ครั้ง มีการแถลงนโยบายที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น จำนวน 5 ครั้ง ประกอบด้วยนโยบาย 9 เรื่อง แบ่งออกเป็น นโยบายการพัฒนาและจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่น 4 เรื่อง นโยบายการพัฒนากฎหมายการปกครองท้องถิ่น 2 เรื่อง นโยบายการพัฒนาบุคลากร 1 เรื่อง นโยบายด้านการคลังท้องถิ่น 2 เรื่อง

2. ระยะที่ 2 พ.ศ. 2482-2488 ในช่วงนี้มีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง แต่ไม่มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น

3. ระยะที่ 3 พ.ศ. 2489-2491 ในระยะนี้มีความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองสูงมาก ในเวลา 3 ปี มีการแต่งตั้งรัฐมนตรีหลายครั้ง ซึ่งทำให้คณะรัฐมนตรีต้องแถลงนโยบายถึง 10 ครั้ง แต่มีการแถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นเพียง 2 ครั้ง ประกอบด้วย 3 เรื่อง คือ การพัฒนาการจัดตั้งองค์กร การพัฒนากฎหมาย และการพัฒนาบุคลากร

4. ระยะที่ 4 พ.ศ. 2492-2500 ในช่วงนี้มีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง มีนโยบายที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น 1 เรื่อง คือนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

5. ระยะที่ 5 พ.ศ. 2501-2517 ในช่วงนี้มีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง แต่มีการแถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นเพียงครั้งเดียว คือในครั้งที่แถลงนโยบายเมื่อ พ.ศ. 2501 เป็นนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และในช่วง พ.ศ. 2502-2517 เป็นระยะเวลา 16 ปี ไม่มีการแถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นของคณะรัฐมนตรี

6. ระยะที่ 6 พ.ศ. 2518-2532 ช่วงเวลานี้รวมทั้งสิ้น 15 ปี มีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีรวมทั้งสิ้น 10 ครั้ง มีการแถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่นเพียง 4 ครั้ง คือ เมื่อการแถลงนโยบายใน พ.ศ. 2518 จำนวน 2 ครั้ง และ พ.ศ. 2519 จำนวน 2 ครั้ง ซึ่งเป็นนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนากฎหมายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาบุคลากร และการคลัง

7. ระยะที่ 7 พ.ศ. 2533-2540 ช่วงเวลานี้รวมทั้งสิ้น 8 ปี มีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีรวม 8 ครั้ง มีการแถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่นมากถึง 6 ครั้ง ประกอบด้วย

นโยบาย 11 เรื่อง คือ นโยบายการพัฒนากฎหมาย 2 เรื่อง นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2 เรื่อง นโยบายการพัฒนาบุคลากร 2 เรื่อง และนโยบายด้านการคลัง 5 เรื่อง

8. ระยะที่ 8 พ.ศ. 2541-2556 ช่วงเวลานี้รวมทั้งสิ้น 16 ปี มีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีรวม 6 ครั้ง มีการแถลงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่น 3 ครั้ง ประกอบด้วยนโยบาย 4 เรื่อง คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 1 เรื่อง และการคลัง 3 เรื่อง

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2475-2556 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 82 ปี ประกอบด้วย 5 ด้าน 33 เรื่อง ประกอบด้วย ด้านการจัดตั้งองค์กร 5 เรื่อง การพัฒนาบุคลากร 5 เรื่อง การพัฒนากฎหมาย 6 เรื่อง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 6 เรื่อง และการพัฒนาด้านการคลัง 11 เรื่อง

References

- Bunsam, C and Meemana, P. (2021). People's Opinions towards the Local Administrators Election. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR)*, 1 (4),1-6.
- Information Resources Development Group. academic bureau. (2020). *Announcement of the policy of the Cabinet to the Council*. [Online].
<http://22library2.parliament.go.th/giventake/statement.html>. [22 November 2020].
- National assembly library of Thailand. (2020). Cabinet Policy Statement. [Online].
<https://library.parliament.go.th/th/statement-of-policy> [15 March 2020]
- Soklom, S, Srilakot, A, and Singmart, S. (2021). Election of the President of Phuhee Subdistrict Administrative Organization, Chanachai District, Yasothon Province. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR)*, 1 (2), 53-60.
- Tanchai, W. (2014). *Decentralization and Democracy in Thailand*. Bangkok: King Prajadhipok's Institute.
- The Secretariat of the House of Representatives. (2021). *Summary of news from the Cabinet meeting*. [Online].
<https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/47809>. [1 May 2021]

